

جایگاه همجنس‌گرایی از منظر حقوق اسلام و موضوعه (غرب)

ادریس تبسم

۱. استاد دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تاج

چکیده

پژوهش حاضر، در زمینه‌ی یکی از اساسی‌ترین مباحث روز در حوزه‌ی انحرافات اجتماعی، تحت عنوان «همجنس‌گرایی» انجام شده‌است. در حقوق اسلام، تمام فقیهان مسلمان، اعم از شیعه و سنی، پدیده‌ی مذکور را، به خاطر غیراخلاقی بودن و نیز، تبعات منفی اجتماعی و بهداشتی آن، مردود شمرده و با استناد به آیات قرآن و احادیث نبوی «ص»، قائل به حرمت این عمل‌اند. اما، در حقوق موضوعه، به خصوص حقوق غرب، همجنس‌گرایی، با به‌وجودآمدن جنبش‌ها و حرکت‌های آزادی خواهانه‌ی افراد و همچنان، روی کارآمدن جامعه‌ی ملل و سازمان‌های دفاعی حقوق بشر، در زمره‌ی حقوق افراد تلقی شده و تا حدی، به آن، مشروعیت داده‌شد؛ چنانچه، اعلامیه‌های جهانی حقوق بشر، دولت‌ها را به حفاظت از حق زندگی افرادی که به علت گرایش و هویت جنسی خود مورد حمله قرار گرفته‌اند، مؤظف نموده‌است. دانشمندان، همجنس‌گرایی را معلول عوامل محیطی، روحی و ژنتیک دانسته و معتقدند که شیوع بیماری‌های مقاربتی، بروز اختلالات روانی، و ازهم‌پاشیدن کانون خانواده، از مهم‌ترین پی‌آمدهای همجنس‌گرایی می‌باشند.

واژه‌های کلیدی: همجنس‌گرایی، همجنس‌بازی، لواط، مساحقه، Lesbian، Gay

مقدمه

همجنس‌گرایی، نوعی گرایش عاطفی و جنسی است که افراد، بر خلاف روال طبیعی، به همجنس خود دارند. دانشمندان معتقدند که اصطلاح همجنس‌گرایی در زبان لاتین به "Homosexuality" معروف است که هرگاه در مورد زنان مطرح باشد، در اصطلاح شرعی، بدان «مساحقه» یا «سحاق» گویند و اما اگر در مورد مردان مطرح باشد، بدان، اصطلاح «لواط» را به کار می‌بندند. اصطلاح «سحاق» را، در زبان لاتین، تحت عنوان "Lesbian" و اصطلاح «لواط» را تحت عنوان "Gay" می‌شناسند. بدیهی است که مباحث نظری و عمده‌ی مسئله‌ی همجنس‌گرایی، در پرتو روان‌شناسی جوانان، جامعه‌شناسی انحرافات و روان‌شناسی عمومی مطرح است اما، حقوق جزای اسلام و غرب، با توجه به جنبه‌های آسیب‌شناختی، پدیده‌ی مذکور را مورد بحث قرار داده‌اند و از دید آسیب‌شناسی اجتماعی، متأثر از علومی همچون جرم‌شناسی و جامعه‌شناسی جنایی می‌باشد.

۱- مفاهیم و کلیات

قبل از اینکه به مباحث اصلی تحقیق پرداخته‌شود، نیاز است تا مباحثی را به عنوان مفاهیم اساسی و کلیات تحقیق، مورد بررسی قرار دهیم.

۱-۱- مفاهیم

۱-۱-۱- مفهوم همجنس‌گرایی

اصطلاح همجنس‌گرایی^۱، در لغت، عبارت از گرایش و تمایل جنسی فردی به همجنس‌اش می‌باشد و در اصطلاح، نوعی گرایش عشقی، عاطفی و جنسی است که افراد، برخلاف روال طبیعی و فطری شان، به جای ارتباط با جنس مخالف، به ارتباط عاطفی، روانی و جنسی با همجنس خود می‌پردازند. (یاس آسمون، میلاد شاعری و همکاران، ترمینولوژی جنس و جنسیت) اصطلاح همجنس‌گرایی در واژه‌شناسی اسلامی وجود نداشته ولی نزدیک‌ترین واژه‌هایی که عنوان همجنس‌گرایی را می‌رسانند، به کار رفته است؛ از جمله واژه «لواط» و واژه «سحاق» که در مورد هر دو واژه طی مباحث آینده بحث خواهیم کرد.

۱-۱-۲- مفهوم همجنس‌بازی

همجنس‌بازی را در حقیقت، بازی اجباری میان دو همجنس نابرابر و نادان می‌دانند و معتقدند که هدف اصلی از همجنس‌بازی، ارضای شهوت افسارگسیخته‌ی همجنس‌باز می‌باشد که بر اساس اصل «تقسیم نقش‌ها» استوار است؛ چنانچه، یک مرد همجنس‌باز در نقش «فاعل» یا «کننده» بازی می‌کند و مرد همجنس‌باز دیگر، نقش «مفعول» یا «دهنده» را ایفا می‌کند. (گودرزی و کیانی، ۱۳۹۴: ۳۱۰)

۱-۱-۳- مفهوم لواط

لواط، انجام عمل جنسی بین دو جنس مذکر است؛ به گونه‌ای که دخول در دُبر محقق شود. لواط را، در مباحث آینده، مفصلاً، به توضیح خواهیم گرفت.

۱-۱-۴- مفهوم سحاق (مساحقه)

در تعریف سحاق آمده است: «الذی هو وطاء المرأة مثلها»؛ یعنی سحاق عبارت است از وطی زن با زن دیگر. این بدیهی است که مساحقه یا سحاق (سحق) در حقیقت، همان مباشرت و تماس بدنی دو زن بوده که به اتفاق جمهور علماء حرام است. (نذیر، ۱۳۹۴: صص ۸۵ و ۸۸)

۱-۲- کلیات

در این بخش، جهت روشن‌سازی ابعاد و دامنه‌های مربوط به موضوع تحقیق حاضر، به تبیین کلیاتی، پرداخته می‌شود.

^۱ Homosexuality

۱-۲-۱- گرایش جنسی و هویت جنسی

گرایش جنسی، بخشی از هویت جنسی افراد است و در حقیقت عبارت از مجموعه عوامل عاطفی و کششی می‌باشد که برای توصیف رفتار جنسی و احساسی افراد استفاده می‌شود و گرایش جنسی در یک فرد، ممکن، نسبت به جنس مخالف یا جنس خودش یا هر دو جنس باشد که در حقیقت، اساس همجنس‌گرایی یا دگر جنس‌گرایی و یا دو جنس‌گرایی را تشکیل می‌دهد.

گرایش جنسی با هویت جنسی متفاوت است؛ چنانچه ممکن است کسی گرایش جنسی درونی به همجنس خود داشته‌باشد ولی بنابه هر علتی، از عملی کردن آن و یا اعتراف به میل خود، بپرهیزد و با انتخاب شریک جنسی از جنس مخالف، هویت، رفتار و ظاهر مغایری با گرایش درونی خود انتخاب کند. پس، گفته می‌توانیم که گرایش جنسی، انتخابی نیست اما هویت جنسی، بنابر شرایط اجتماعی، امنیتی، و فرهنگی، انتخابی می‌باشد. (میثم پاپی، ۱۳۹۳: واکاوی همجنس‌گرایی نشر انترنیتی جامعه خردمندان)

۱-۲-۲- تفاوت میان همجنس‌گرایی و همجنس‌بازی

در کل، «همجنس‌گرایی» تمایلات و نزدیکی‌های جنسی، جسمی، عاطفی و معنوی دو زن یا دو مرد است که بر اساس رابطه‌ای آگاهانه، آزادانه و عادلانه بنیان گذاشته شده باشد. در حالیکه، «همجنس‌بازی»، انحراف جنسی‌ای ناشی از شرایط اجتماعی، فرهنگی و تربیتی است که در فردی که فطرتاً همجنس‌گرا نیست ظهور می‌کند. مثلاً در شرایط فشار و سخت‌گیری پیرامون مسائل جزئی جنسیتی، افرادی به ناچار و به علت دسترسی بهتر به هم‌جنسان خود، برای ارضاء غرایز جنسی، به همجنس‌بازی رو می‌آورند. در این حالت، اگر این شرایط ادامه پیدا کند، فرد، به این شرایط عادت کرده و فطرت اصولی جنسی-اش، که همانا تمایل به جنس مخالف است، به مرور زمان، تضعیف شده و به غلط، تصور می‌شود که این فرد همجنس‌گرا است.

۱-۲-۳- تاریخچه‌ی همجنس‌گرایی

انحرافات جنسی، که حداقل ریشه‌ی تاریخی آن، طبق آموزه‌های قرآن، به قوم لوط برمی‌گردد، در هر برهه‌ای از تاریخ و در هر قوم و ملتی، در قالب‌ها و اشکال گوناگونی تجلی پیدا کرده‌است. از دید غربی‌ها نیز، ریشه‌ی همجنس‌گرایی، به زمانه‌های باستان برمی‌گردد؛ چنانچه در یونان باستان و چین، آثار بسیاری از روابط همجنس‌گرایانه و عاشقانه میان همجنس‌ها، طی آثار هنری و نوشته‌های دانشمندان به چشم خورده است.

۱-۲-۴- اصول همجنس‌گرایی

سه اصل «آگاهی، آزادی، و عدل» اصولی‌اند که لازمه‌ی هر ارتباط مشترک همجنس‌گرایانه محسوب می‌شوند. اینک، هر یک را طور اختصار، به بررسی می‌گیریم:

۱-۲-۴-۱- اصل آگاهی

رابطه بین همجنس‌گرایان باید آگاهانه باشد؛ یعنی هر دو همجنس‌گرا درگیر، باید به اینکه چه عملی را انجام می‌دهند، چه خواست‌هایی دارند، و شراکت جنسی-عاطفی میان شان به چه معناست، آگاهی کامل و مساوی داشته باشند؛ چون از طریق این آگاهی، خصوصیات و تمایلات جسمی و معنوی خود شخص و همجنس مقابلش و تبادل اطلاعاتی که تصویر واضحی از انگیزه‌ها، مراحل و عواقب چنین رابطه‌ای به دست طرفین بدهد، دانسته می‌شود و در نتیجه، چنین رابطه‌ای مسلماً، از اغفال، دروغ و پشیمانی مبری خواهد بود.

۱-۲-۴-۲- اصل آزادی

در چنین رابطه‌ای، دو همجنس به دلخواه خود، بدون هیچ جبر و تحمیلی، مراتب درگیری جسمی و روحی یکدیگر را شخصاً انتخاب، تعیین و یا تأیید می‌کنند. در نتیجه، گفته می‌توانیم که در چنین رابطه‌ای، اجبار، تحمیل، خشونت، ارعاب، تسلیم، و ناچاری راهی نخواهد داشت.

۳-۴-۲-۱- اصل عدل

مراد از عدل در این مبحث، ممکن، بدین معنی باشد که هر دو طرف درگیر، باید بر اساس امیال، رفتارها، انگیزه‌ها، ارزشها و قدرتهای مساوی، مبتنی بر اراده و رضایت، به برقراری ارتباط جنسی و معنوی بپردازند و در نتیجه، جایی برای بهره‌کشی، سوء-استفاده، زورگویی، زورآزمایی، پرخاشگری، تهاجم، کام‌جویی یک‌جانبه، آزار و اذیت، تحقیر، سرزنش، خوار و خفیف شدن، حسرت به دل ماندن، نا امنی، وغیره، قابل تصور نخواهد بود.

۵-۲-۱- ویژگی‌های همجنس‌گرایی

از مجموعه مباحثی که در مورد همجنس‌گرایی مطرح‌شده، ویژگی‌هایی استنباط می‌گردد که بر روابط همجنس‌گرایانه حاکم اند. عمده‌ترین این ویژگی‌ها، عبارتند از:

- عدم قدرت‌نمایی در ایجاد ارتباط
- عدم کاربرد قوه زور
- نتخابی بودن نقش‌ها و تنوع جنسی
- آگاهانه بودن رابطه و نقش‌ها
- سازندگی، دلبذیری، و عاطفی بودن رابطه

۲- جایگاه همجنس‌گرایی از منظر حقوق اسلام و موضوعه (غرب)

۱-۲-۲- جایگاه همجنس‌گرایی از منظر حقوق اسلام

از نظر اسلام، تمام فقهای مسلمان شیعه و سنی، بدون استثناء، قائل به حرمت این اعمال زشت و شنیع هستند و برای حرمت آن از کتاب (قرآن) به آیاتی استناد می‌جویند که تمامی آنها در باب داستان قوم لوط اند و آیات مذکور، این عمل را زشت و قوم مرتکب به آن را فاسد و منحرف معرفی کرده است که نهایتاً این قوم به واسطه عملشان، مستوجب عذاب الهی شدند. (قضاوی، دکتر یوسف، (۱۳۸۵: ۲۱۲)

برای وضاحت هرچه بیشتر، پدیده همجنس‌گرایی را که از منظر اسلام، شامل (لواط و مساحقه) می‌شود، طی مباحث جداگانه به بحث می‌گیریم:

۱-۱-۲- لواط

تقریباً، بیش‌ترین آیاتی که در قرآن کریم به مسئله همجنس‌گرایی اشاره دارند، آیات مرتبط با قوم لوط است که در سوره‌های متعدد قرآن بیان شده است.

خداوند درباره قوم لوط می‌فرماید: «وَلُوطًا إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ أَتَأْتُونَ الْفَاحِشَةَ مَا سَبَقَكُمْ بِهَا مِنْ أَحَدٍ مِنَ الْعَالَمِينَ (۸۰) إِنَّا نَكْفِ لَكُمْ لِقَاءَ الرَّجَالِ شَلْوَةً مِّنْ دُونِ النِّسَاءِ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ مُّسْرِفُونَ (۸۱)»؛ «و لوط را [فرستادیم] هنگامی که به قوم خود گفت: آیا آن کار زشت [ی] را مرتکب می‌شوئید، که هیچ‌کس از جهانیان در آن بر شما پیشی نگرفته است؟ شما از روی شهوت، به جای زنان با مردان در می‌آمیزید، آری، شما گروهی تجاوزکارید». (اعراف/ ۸۰ و ۸۱)

در این آیات، خداوند در آغاز می‌فرماید: «أتأتون الفاحشه» آیا فاحشه و کار زشتی را مرتکب می‌شوئید که هیچ‌یک از جهانیان در آن بر شما پیشی نگرفته است؟

برخی‌ها معتقدند که منظور از «فاحشه»، مطلق گناه است؛ نه به معنای زنا و یا لواط؛ هرچند دیده می‌شود که در تفسیر مجمع‌البیان معنای «الفاحشه» را قبیح و گناه بزرگ و نیز عمل زنا آورده است. (سید کریمی، سید عباس، ۱۳۸۹: ۹۶-۱۰۵)

۲. از جمله سوره‌های اعراف، عنکبوت، شعراء، هود، حجر، قمر، نمل و ...

همچنان، در جایی دیگری از قرآن، اعمال قوم لوط با جزئیات بیشتر توضیح داده می‌شود: «وَلَوْطًا إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ إِنَّكُمْ لَأَتُونَ الْفَاحِشَةَ مَا سَبَقَكُمْ بِهَا مِنْ أَحَدٍ مِنَ الْعَالَمِينَ (۲۸) أَلَمْ تَأْتُوا بِنُحُوتٍ لَكُمْ لَتَأْتُونَ الرِّجَالَ وَ تَقْطَعُونَ السَّبِيلَ وَ تَأْتُونَ فِي نَادِيَكُمُ الْمُنْكَرَ فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا ائْتِنَا بِعَذَابِ اللَّهِ إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ (۲۹)»

«و یاد کن لوط را هنگامی که به قوم خود گفت: شما به کاری زشت می‌پردازید که هیچ یک از مردم زمین در آن کار بر شما پیشی نگرفته است. آیا شما با مردها درمی‌آمیزید و راه (توالد و تناسل) را قطع می‌کنید و در محافل [انس] خود پلیدکاری می‌کنید؟ و لی پاسخ قومش جز این نبود که گفتند: اگر راست می‌گویی عذاب خدا را برای ما بیاور.» (عنکبوت/ ۲۸ و ۲۹)

علامه طباطبائی در «المیزان» درباره مفهوم «تقطعون السبیل» می‌فرماید: «این سیاق، خود، شاهد است بر اینکه مراد از آمدن «رجال»، عمل لواط است و مراد از «قطع سبیل»، اهمال گذاشتن طریق تناسل و لغو کردن آن است، چون راه تناسل عبارت است از نزدیکی و جماع با زنان و قوم لوط این راه را قطع نمود و آن را لغو کردند، پس، تعبیر به قطع سبیل، کنایه است از اعراض از نسوان و ترک مقاربت با آنان.» (خوارزمی حنانه، ۱۳۹۲: تطهیر همجنس‌گرایی و قرضای، ۱۳۸۵: ۲۱۲)

رسول خدا (ص) می‌فرماید: «مَنْ أَلَحَّ فِي وَطِي الرَّجَالِ لَمْ يَمُتْ حَتَّى يَدْعُوَ الرَّجَالَ إِلَى نَفْسِهِ.» «هرکس به نزدیکی کردن با مردان اصرار ورزد، نمی‌میرد تا اینکه مردان را به سوی خود فراخواند.» از سوی دیگر، در «میزان‌الحکمه» آمده است که پیامبر گرامی (ص) فرموده است: «اگر کسانی را در حال انجام لواط پیدا کردید، هر دو را بکشید.» و نیز در همان صفحه آمده است که رسول‌الله (ص) فرمودند: «لعنت خدا و فرشتگان و همه مردم بر استمناجر و لواط کننده‌گان باد.» (عاملی، ۱۴۰۹: ج ۱۴، صص ۲۴۹ و ۵۳۹)

رسول‌الله (ص) در جایی دیگر فرموده است: «هرکس با نوجوانی آمیزش جنسی کند، روز قیامت نا پاک وارد محشر می‌شود، آنچنان که تمام آبهای جهان، او را پاک نخواهد کرد و خداوند او را غضب میکند و از رحمت خویش دور می‌دارد و دوزخ را برای او آماده ساخته و چه بد جایگاهی است.» (همان)

همچنان پیامبر گرامی (ص) فرموده است: «بوی بهشت به مشام کسی که مورد همجنس‌گرایی واقع می‌شود، نخواهد رسید.» (تفسیر نمونه، جلد ۱۵ صفحه ۳۲۰)

و نیز در حدیثی از پیامبر اسلام (ص) می‌خوانیم: «کسی که پسری را از روی شهوت بیوسد، خداوند در روز قیامت، لجامی از آتش بر دهان او می‌زند.» (عاملی، همان)

همچنان، طوریکه قبلاً، نیز، اشاره گردید، تمام فقهای شیعه و سنی، بدون استثناء، با استناد به آیات قرآن در باب داستان قوم لوط و احادیث نبوی (ص) قائل به حرمت این اعمال زشت و شنیع هستند و از نظر عقلی نیز، گرایش به همجنس، به عوض گرایش به جنس مخالف، بر خلاف طبیعت و میل جنسی، خیلی عقلایی به نظر نمی‌رسد

۲-۱-۲- سح

با توجه به اینکه علماء، عمل قوم لوط را تجاویز به عنف میدانند و از سوی دیگر، ارتباط جنسی با همجنس در بین قوم لوط، نوعی عادت و شیوه زیستن شده بود؛ لذا، جای شکی نیست که عمل مساحقه نیز بین زنان آنها رواج داشت. چنانچه گفته شده که نخستین کسی که این عمل را مرتکب شد، قوم لوط بودند؛ زیرا مردها به همدیگر پرداختند و زنان بدون مرد ماندند و در نتیجه، همانند مردان، زنان نیز به هم روی آوردند. (سید محمد ظاهر محمدی، انجمن علمی و پژوهشی فقه قضایی، ۱۳۹۰: alqaza.com و مروتی، ۱۳۹۳: ۷)

از این جهت، آیاتی را که در مورد عمل لواط (به عنوان یکی از مصادیق همجنس‌گرایی) بیان نمودیم، در خصوص «مساحقه» یا «سح» نیز صدق مینمایند؛ و لذا نیاز نمی‌رود تا آیات مذکور درین جا دوباره تکرار گردند.

پیامبر اکرم (ص) در مورد چنین فرموده است: «نباید مرد به عورت مرد بنگرد و نباید زن به عورت زن بنگرد و نباید مردی با مردی دیگر در یک جامه جمع شود و نباید زنی با زنی دیگر در یک جامه جمع شود یعنی نباید بدن شان با هم تماس داشته باشد.» (قرضاوی، دکتر یوسف، ۱۳۸۵: ۱۹۸)

۲-۲- جایگاه همجنس‌گرایی از منظر حقوق موضوعه (غرب)

در اروپا، رفته رفته، از یکسو، با جنبش‌های نوزایی و حرکت‌های آزادی‌خواهانه‌ی افراد و از سوی دیگر، با روی کارآمدن جامعه ملل و سازمان‌های دفاعی حقوق بشر، پدیده همجنس‌گرایی را نه تنها مردود نمی‌شمارند بلکه بر اساس اعلامیه‌های جهانی حقوق بشر، دولت‌ها موظف‌اند در جهت محافظت از زندگی افراد، بر مجازات عاملان و جبران خسارت ناشی از محرومیت حق زندگی افراد جامعه که به علت گرایش و هویت جنسی خود مورد حمله قرار گرفته‌اند، سعی و تلاش زیاد نمایند؛ چنانچه، مواد دوم و هفتم اعلامیه جهانی حقوق بشر، بندهای دوم و بیست و ششم ماده اول میثاق بین‌المللی حقوق مدنی و سیاسی، و ماده دوم کنوانسیون بین‌المللی حقوق طفل، همه افراد را یکسان خوانده و هر گونه تبعیض نژادی، زبانی، مذهبی، جنسی را ممنوع قرار داده است.

از سوی دیگر، جزوه‌ای تحت عنوان «آزاد و برابر زاده شده‌ایم» در سال ۲۰۱۲ از سوی سازمان ملل متحد تهیه گردیده‌است که در آن، گرایش جنسی و هویت جنسی را، بر اساس قوانین بین‌المللی حقوق بشر، مورد بررسی و حمایت قرار داده و در صد آنست تا بتواند از همجنس‌گرایی، به نحوی، جرم‌زدایی نماید. چنانچه در آن آمده است: «قوانینی که همجنس‌گرایی را به عنوان جرم معرفی می‌کنند، باعث افزایش احتمال نقض قوانین دیگر میشود؛ قوانینی که مجزا و در ارتباط با هم هستند. این چنین قوانین، حق افراد برای رهایی از تبعیض را نقض میکنند که در حقیقت پایه اصلی معاهدات بین‌المللی حقوق بشر را تشکیل میدهد». (سازمان ملل متحد، ۲۰۱۲: شماره سند HR/PUB/12/06)

۱-۲-۲- وضعیت قانونی و حقوقی همجنس‌گرایان

جزوه‌ای که توسط سازمان ملل متحد تحت عنوان (آزاد و برابر زاده شده‌ایم) در سال ۲۰۱۲ تهیه گردید، از نظر قانونی، پنج التزام اساسی را بالای دولت‌ها در ارتباط با حفاظت از حقوق بشری دگرباشان جنسی وضع نمود که ذیلاً بر می‌شماریم:

- ۱) حفاظت از افراد در برابر خشونت‌های ناشی از همجنس‌گراهراسی و تراجنسیتی‌هراسی؛
- ۲) منع عذاب، شکنجه، رفتار غیر انسانی و خفت‌آور نسبت به دگرباشان جنسی؛
- ۳) جرم‌زدایی از همجنس‌گرایی؛
- ۴) منع تبعیض بر اساس گرایش و هویت جنسی؛ و
- ۵) احترام به آزادی بیان، حق تشکیل آزادانه مجامع و جمعیت‌های مسالمت‌آمیز؛ (سازمان ملل متحد، ۲۰۱۲: شماره سند HR/PUB/12/06)

۲-۲-۲- ازدواج همجنس‌گرایان و حق سرپرستی فرزند

ازدواج همجنس‌گرایان، ازدواجی است که به صورت رسمی و یا اجتماعی بین دو فرد همجنس صورت می‌گیرد. ازدواج همجنس‌گرایان، در جوامع مختلف، از نظر حقوقی، منحیث حق مدنی و دینی مطرح می‌گردد؛ چنانچه دانمارک اولین کشوری بود که ازدواج همجنس‌گرایان را تحت عنوان (اتحاد مدنی) و با حقوقی پایین‌تر نسبت به ازدواج قانونی، صبغه قانونی بخشید و هلند نیز اولین کشوری بود که ازدواج همجنس‌گرایان را به صورت مذهبی و با حقوق برابر ازدواج دگرجنس‌گرایان قانونی ساخت. اما با این حال بیشتر سازمان‌های مذهبی (بسته به نظرات دینی خود) از دادن حق سرپرستی فرزند، استخدام و دیگر مزایا به زوج‌های همجنس‌گرا خودداری می‌کنند.

اکنون، ازدواج همجنس‌گرایان، در کشورهای آرژانتین، آفریقای جنوبی، آیسلند، اسپانیا، بلژیک، پرتغال، سوئد، کانادا و هلند، در تمام نقاط کشور، و در کشورهای آمریکا، برزیل و مکزیک، در بخش‌هایی آن، قانونی می‌باشد. بسیاری از کشورهایی که ازدواج همجنس‌گرایان را به نحوی، همانند اتحاد مدنی یا ازدواج رسمی، قانونی کرده‌اند به همجنس‌گرایان اجازه سرپرستی فرزند را نیز می‌دهند.

۳- عوامل همجنس‌گرایی

آکادمی خانواده طبیعی آمریکا، در مقاله‌ای تحت عنوان (همجنس‌گرایی نوجوانی در سال ۲۰۰۳)، نوشت که ابتدا کارشناسان به این نتیجه رسیدند که گسترش همجنس‌گرایی به خاطر اختلالات رشدی است. اما اخیراً، برخی پژوهش‌ها

توضیح می‌دهد که توسعه همجنس‌گرایی، مربوط به ترشح غدد عصبی است. این درحالیست که بسیاری از کارشناسان نیز، بر این باورند که گرایش جنسی، چه در دگرجنس‌گراها یا همجنس‌گراها، در نتیجه تداخل پیچیده بین تأثیرات آناتومیک و هورمونی در طول رشد جنینی است. (Jeff Lutes, MS, LPC. **What the Science Says...**)

از سوی دیگر، دکتور شیده رضایی، گزارشگر طبی و بهداشتی صدای آمریکا اذعان داشت که: «در حال حاضر، انجمن روان-شناسان و روان‌طبیبان آمریکا (APA)، که در واقع مرجع معتبر تمام جامعه طبی و روان‌طبی و روان‌شناسی جهان برای تعریف اختلالات و بیماری‌های روانی است، از سال ۱۹۷۳ همجنس‌گرایی را از رده بیماری‌ها خارج کرد. هنوز هیچ دلیل مشخصی برای اینکه چرا یک نفر، از لحاظ بیولوژیکی و زیست‌شناسی، مرد است به یک مرد گرایش دارد یا به یک زن و یا به هر دو جنس گرایش دارد، وجود ندارد. اما تنها چیزیکه میتوانم قاطع اظهار نظر کنم این است که نظر جامعه طبی بیشتر مثبت است به این سمت که احتمالاً از لحاظ ژنتیکی و از لحاظ مواجهه جنین در دوران جنینی با هورمون‌ها تفاوت بین افراد همجنس‌گرا و دگر جنس‌گرا یا دوجنس‌گرا وجود دارد اما این تفاوت‌ها به هیچ وجه هنوز ثابت نشده فقط در حد فرضیه است.» (دکتور شیده رضایی، برنامه تلویزیونی خیابان زندگی، صدای آمریکا)

پژوهش‌های علمی معاصر ادعای کنند که اکثریت جامعه انسانی تمایلات دوجنس‌گرایانه دارند. اما با وجود آنچه تا به حال در رابطه به علل همجنس‌گرایی گفته شد، تحقیقاتی است که اخیراً، توسط تیمی از محققان دانشگاه «Portsmouth» در مورد دریافت علت همجنس‌گرایی صورت گرفته است. آنها برای تحقیقات شان، رابطه بین گرایش جنسی و هورمون «پروژسترون»^۳ را بررسی کردند و یافته‌های آنها نشان داد که هر چه هورمون «پروژسترون» در آب دهن زنان دگرجنس‌گرا بیشتر باشد، به همان اندازه، احتمال درگیری شان به رفتار همجنس‌گرایانه می‌رود. به همین شکل، در مردان دگرجنس‌گرای که از سطح بالای «پروژسترون» برخوردار هستند، گرایش به همجنس نیز مثبت نشان خواهد داد. (Fleischman, Diana S, (2015). Fessler, Daniel M.T, Cholakians, Argine E.

از سوی دیگر، برخی‌ها معتقدند که همجنس‌گرایی، ذاتی است؛ یعنی افراد همین‌طور زاده می‌شوند. درحالیکه، این دیدگاه از سوی شورای تحقیق فامیلی^۴ آمریکا که در سال ۱۹۸۳ در واشنگتن تأسیس شد، رد گردید. شورای مذکور، ضمن رساله‌ای، مسأله ذاتی بودن همجنس‌گرایی را رد نموده، بیان کرد که هیچ تحقیقی، تا هنوز نشان نداده است که کسی همجنس‌گرا به دنیا آید. (Peter Sprigg. (2010). **The Top Ten Myths About Homosexuality**)

۴- آثار و پی‌آمد های همجنس‌گرایی

۴-۱- آثار و پی‌آمد های همجنس‌گرایی در حقوق اسلام

۴-۱-۱- پی‌آمدهای بهداشتی همجنس‌گرایی (همجنس‌بازی)

با توجه به دیدگاه‌های علماء، پی‌آمد بهداشتی همجنس‌گرایی (همجنس‌بازی) عبارتند از:

- شیوع بیماری‌های مقاربتی^۵
- سست شدن عضلات مقعد و از دست دادن کنترل قضای حاجت
- ایجاد اختلال روانی و رفتاری در افراد همجنس‌گرا
- از هم پاشیدن کانون خانواده به دلیل عدم تمایل مرد به آمیزش با همسر خود

^۳. هورمون پروژسترون نیز، در اصل، هورمون دوستی است و از هورمون‌های اصلی، که مسؤل رفتارهای دوستانه است، می‌باشد.

^۴. Family Research Council

^۵. برخی طبیبان علت اصلی شیوع بیماری‌های آمیزشی را، اساساً، روابط جنسی آزاد و هر چیزیکه موجب بر هم خوردن کانون خانوادگی گردد، می‌دانند.

- پیدایش و رشد بیماری ایدز در اثر لواط یا سحاق

۲-۱-۴- پی آمدهای اجتماعی همجنس‌گرایی (همجنس بازی)

اهم پی آمده های منفی اجتماعی همجنس‌گرایی قرار ذیل میباشند:

- پرهیز از فرزنددار شدن
- برتری جویی و عدم رعایت احترام بین دو شریک جنسی
- ایجاد تنفر و انزجار افراد جامعه نسبت به خود

۳-۱-۴- پی آمدهای روانی همجنس‌گرایی (همجنس بازی)

خلص نظریات علماء را در خصوص پی آمدهای منفی روانی همجنس‌گرایی قرار ذیل بیان می‌کنیم:

- اضطراب و افسردگی
- اقدام به خودکشی
- اعتیاد به مصرف سیگرت
- اعتیاد به الکل و مواد مخدر
- بیماری مالیخولیا

۲-۴- آثار و پی آمدهای همجنس‌گرایی در حقوق موضوعه (غرب)

«شورای تحقیق فامیلی»^۶ آمریکا، ضمن رساله‌ای، ده مورد از اضرار ازدواج‌های هم‌جنس‌ان را بیان نموده است که برخی از

آن اضرار را طور ذیل بیان می‌نمائیم:

- آزادی وجدان و اعتقادات مذهبی را تهدید خواهد کرد.
- تعداد اندکی از افراد هجنس‌گرا توافق به ازدواج خواهد کرد، پس دیگران چی؟
- اگر فرضی بر قانونی شدن ازدواج میان همجنس‌گرایان باشد، چنین عقدی میان شان دوام نخواهد کرد.
- نرخ توالد و تناسل تنزیل خواهد یافت.
- تقاضای قانونی‌سازی چند همسری افزایش خواهد یافت. Peter Sprigg. (2011). **The Top Ten Harms (of Same-Sex Marriage)**

از سوی دیگر، طی مقالات متعدد علمی منتشر شده توسط دانشمندان غربی، عمده‌ترین پی‌آمد روانی برخاسته از پدیده همجنس‌گرایی را «به ستوه‌آوری همجنس‌گرایانه»^۷ معرفی نموده‌اند.

همچنان، همجنس‌گرایی موجب می‌شود تا تعداد زیادی از اطفال در جامعه بدون پدر رشد نمایند که خود، باعث بروز انحرافات بیشتر در جامعه، از جمله بی بندوباری‌های اطفال زاده‌ی همجنس‌گرایان و اختلالات عصبی و روحی میشود. (International Baccalaureate Organization. (2008). **Homosexual Harassment and Its Psychological (Effects)**

۵- نتیجه‌گیری

نتیجۀ مباحث مطروحه، اینست که با وصف تلاش‌ها از سوی جوامع غرب در جهت توجیه روابط همجنس‌گرایی میان افرادی که گرایش به همجنس خود دارند، هنوز اسناد قانع‌کننده برای اثبات حقوق اقلیت‌ها، که با طبیعت و سرشت انسانی در تضاد است، در دست نیست. از سوی دیگر، پدیده همجنس‌گرایی را نه تنها فقیهان مسلمان شیعه و سنی، با توجه به تبعات

⁶. Family Research Council

⁷. Homosexual Harassment

منفی اجتماعی، زیستی و روانی آن طبق آموزه‌های قرآن و سنت، مورد تحریم قرار داده اند، بلکه تعداد زیادی از اندیشمندان حقوق موضوعه، به خصوص حقوق غرب، نیز این مسأله را قابل رد دانسته در صدد آن اند تا از طریق نهاد های اجتماعی- فرهنگی، در قالب جزوه‌ها و اعلامیه‌ها، به فامیل‌ها و افراد همجنس‌گرا جهت اصلاح و تغییر گرایش شان، توصیه های لازم نمایند. ضمناً التزاماتی را که سازمان ملل متحد در رابطه به حفاظت از حقوق دگرباشان جنسی بالای دولت‌ها وضع نموده- است، جز جنبه توصیه‌وی نخواهد داشت. همچنان، با توجه به آنچه در مورد پی‌آمدهای همجنس‌گرایی مطرح شد، به این نتیجه میرسیم که از لحاظ اجتماعی و روانی، حتی همجنس‌گرایان، دیگر آماده نیستند تا موقف اجتماعی خود را با طعنه‌ها و زخم زبان‌ها از دست‌دهند. بناءً حتماً، در جستجوی راه حلی خواهند بود و نظریه‌ی ذاتی‌بودن همجنس‌گرایی نیز، قابل رد دانسته شده‌است.

۶- منابع و مأخذ

قرآن

سنت

منابع فارسی

۱. احمدی، حبیب (سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها). (۱۳۸۸). *جامعه‌شناسی انحرافات*، چاپ سوم. تهران، سمت
۲. پایپی، میثم. (۱۳۹۴). *واکاوی همجنس‌گرایی و همجنس‌بازی*، منتشر سایت <https://bayanbox.ir> تاریخ اخذ مطلب، ۱۳۹۵/۶/۱
۳. ثابت، حافظ. (۱۳۹۰). *تربیت جنسی در اسلام*، چاپ سوم. تهران، مرکز انتشارات موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی
۴. جفری ویکس، ترجمه؛ حمید پرنیان. (۱۳۹۱). *سکسوالیته*
۵. دهکلانی، محمد محسنی، *(بازجستی فقهی در ماهیت قوادی)*، پژوهشنامه حقوق اسلامی، سال چهاردهم، شماره دوم (پیاپی ۳۸)، پاییز و زمستان ۱۳۹۲
۶. شادی، احمد، ترجمه؛ ماجد احمد یانی. (۱۳۸۲). *انحرافات جنسی جوانان و راه‌های علاج آن با استفاده از قرآن و سنت*، شهرستان سقز
۷. سید کریمی، سید عباس. (۱۳۸۹). *معنا شناسی واژه فاحشه از منظر تفاسیر*. فصلنامه تخصصی تفسیر علوم قرآن و حدیث، سال دوم، شماره پنجم و ششم
۸. عاملی، شیخ حر. (۱۴۰۹). *وسائل الشیعه*، چاپ اول. موسسه آل‌البیت علیهم السلام
۹. قرضاوی، یوسف، ترجمه؛ ابوبکر حسن‌زاده. (۱۳۸۵). *حلال و حرام در اسلام*، چاپ نهم. تهران، نشر احسان
۱۰. کمیسیون بین‌المللی حقوق بشر زنان و مردان همجنس‌گرا (ایگل هرک). (۲۰۱۲). *آزاد و برابر زاده شده ایم*، انتشارات سازمان ملل متحد در سایت [www.ohchr.org/ Publications_Born_Free_Born_Equal](http://www.ohchr.org/Publications_Born_Free_Born_Equal) تاریخ اخذ مطلب، ۱۳۹۵/۶/۲۰
۱۱. کلانتری، عبدی. (۱۳۸۸). *همه‌ی «لوطی‌ها» به بهشت می‌روند*، چاپ دوم. سایت www.nilgoon.org تاریخ اخذ مطلب، ۱۳۹۵/۴/۱۵
۱۲. کج‌باف، محمد باقر، (۱۳۷۸)، روانشناسی رفتار جنسی، تهران، نشر روان
۱۳. گودرزی، فرامرز؛ کیانی، مهرزاد. (۱۳۹۴). *پزشکی قانونی برای دانشجویان رشته حقوق*، چاپ دوازدهم، تهران، نشر یاران قم
۱۴. مشتاق، سید عبدالصمد. (۱۳۹۴). *آسیب شناسی اجتماعی (بررسی مسائل اجتماعی)*، چاپ اول. کابل، نشر واژه

۱۵. مجموعه مقالات بهار (۱۳۸۷). **مذهب و همجنس‌گرایی**، منتشره سایت naghdemazhabi.wordpress.com/
تاریخ اخذ مطلب، ۱۳۹۵ / ۶ / ۲۰
۱۶. مکارم شیرازی، ناصر. (1382). **تفسیر نمونه**، چاپ بیست و نهم. انتشارات دارالکتب الاسلامیه
۱۷. مجتبی احمد زاده (۱۳۹۳، فروردین)، **آتش انحرافات جنسی در برخی خانواده‌ها**، روزنامه گل گهر شماره ۱۵
۱۸. مروتی، سهراب و دیگران. (۱۳۹۳). **علل و عوامل انحرافات جنسی از دیدگاه قرآن و روایات** (پژوهش‌نامه اسلامی زنان و خانواده)، سال دوم، شماره دوم، بهار و تابستان
۱۹. نذیر، داد محمد. (۱۳۹۴). **حقوق جزای اختصاصی اسلام**، چاپ دهم. کابل، انتشارات حامد رسالت
۲۰. یاس آسمون، میلاد شارعی و همکاران، (کتابچه شماره ۳) **ترمنولوژی جنس و جنسیت**

منابع انگلیسی

۲۱. Jeff Lutes, MS, LPC. **What the Science Says—and Doesn't Say— About Homosexuality**
۲۲. Fleischman, Diana S, Fessler, Daniel M.T, Cholakians, Argine E. (2015). **Testing the Affiliation Hypothesis of Homoerotic Motivation in Humans: The Effects of Progesterone and Priming**, Journal Issues: Archives of Sexual Behaviour
۲۳. John R. Hughes, DM (Oxon). (2007). **Review of Medical Reports on Pedophilia** (Clinical Pediatrics) Volume 46 Number 8
۲۴. **Sexual Orientation and Homosexuality**, American Psychological Association, online at <http://helping.apa.org/articles/article.php?id=31>
۲۵. Peter Sprigg. (2010). **The Top Ten Myths About Homosexuality**, Family Research Council
۲۶. Peter Sprigg. (2011). **The Top Ten Harms of Same-Sex Marriage**, Family Research Council
۲۷. International Baccalaureate Organization. (2008). **Homosexual Harassment and Its Psychological Effects**